

2014 елның 28 мае

24 №

**Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру буенча административ
регламентны раслау турында**

Иске Матак авыл җирлеге территориясендә муниципаль торак контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе Торак кодексы, «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борискино авыл җирлеге Уставы нигезендә Әлки муниципаль районы Борискино авыл җирлеге башкарма комитеты каар бирә:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борискино авыл җирлеге территориясендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру буенча беркетелгән административ регламент расларга.
2. Әлеге каарны Әлки муниципаль районының Борискино авыл җирлеге мәгълүмат стендында урнаштырырга.

Әлки муниципаль районы
Борискино авыл җирлеге
Башкарма комитет житәкчесе:

Г.В. Самарина

Татарстан Республикасы Әлки
муниципаль районның Борискино
авыл жирлеге башкарма комитетының
2014 елның 28 маендағы 24 номерлы
каарына күшымта

**Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның
Борискино авыл жирлеге территориясендә муниципаль торак
контролен гамәлгә ашыру буенча административ регламент**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Борискино авыл жирлеге территориясендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру буенча әлеге административ регламент Россия Федерациясе Торак кодексы, «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлығының «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яcalaу турында» Федераль закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру хакында» 2009 елның 30 апрелендәге 141 номерлы боерыгы һәм Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Борискино авыл жирлеге Уставын гамәлгә ашыру нигезендә эшләндө.

1.2. Әлеге административ регламент билгели:

- Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Таш Билге авыл жирлеге территориясендә юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар тарафыннан торак мөнәсәбәтләре өлкәсендә федераль законнар, шулай ук муниципаль хокукий актлар (алга таба - муниципаль контроль) белән муниципаль торак фондына карата билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру һәм үткәрү тәртибе (алга таба - муниципаль контроль);

- муниципаль контрольне гамәлгә ашыру рәвешләре;
- муниципаль контроль органы тарафыннан тикшерүләр уздырганда гамәлләрнең (административ процедураларның) сроклары һәм эзлеклелеге;
- муниципаль торак контролен гамәлгә ашыруга вәкаләтле органнарың үзара эшчәнлек механизмы;
- муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле органның, аның вазыйфаи затларының, шулай ук юридик затлар, шәхси эшмәкәрләрнең муниципаль контроль чарапарын үткәргендә тикшерүләр уздырганда хокуклары, бурычлары һәм жаваплылығы;

1.3. Муниципаль торак контроле дигэндэ Татарстан Республикасы Элки муниципаль районы Борискино авыл жирлеге территорииясенде муниципаль торак фондына карата федераль һәм өлкә законнарында, шулай ук муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар тарафыннан үтәүне тәэммин ителешен тикшерүләр оештыру һәм үткәрү буенча жирле үзидарә органнарының вәкаләтле вәкиле эшчәнлеге аңлашыла.

1.4. Муниципаль контрольнен максатлары:

- муниципаль торак фондында гражданнарның имин һәм уңайлы яшәү шартларын тәэммин итү;
- торак фондыннан файдалануның һәм аны карап тотуның нәтижәлелеген арттыру;
- муниципаль торак фондының сакланышын тәэммин итү;
- муниципаль торак фондының искерү һәм жимерелү процессын кисәтү.

-муниципаль торак фондыннан файдалану һәм аның сакланышы өлкәсенде законнары бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау, әлеге фондың торак биналарының билгеләнгән санитар һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнардагы башка таләпләргә туры килүен кисәтү, ачыклау һәм булдырмау;

- Татарстан Республикасы Элки муниципаль районы Таш Билге авыл жирлеге территорииясенде үз эшчәнлеген алыш баручы юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан әлеге фондың торак биналарыннан билгеләнгән санитар һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнарның башка таләпләренә туры килү-киlmәve турындагы законнары, муниципаль торак фондыннан файдалану һәм саклау таләпләрен үтәү(алга таба тексты буенча - МО)

1.5. Әлеге административ регламентта тикшерү астында юридик затка, шәхси эшмәкәрләргә карата муниципаль контроль органы тарафыннан башкарыла торган эшчәнлекнен яисә алар тарафыннан житештерелә торган товарларның (башкарыла торган эшләрнен, күрсәтелә торган хезмәтләрнен) мәжбүри таләпләргә һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшереп тору буенча үткәрелә торган чараларның жыелмасы аңлашыла.

1.6. Контроль чара астында юридик затның яисә муниципаль контроль органының вазыйфаи затының, индивидуаль эшкуарның документларын карау, күрсәтелгән затлар тарафыннан күрсәтелгән затлар тарафыннан территорияләр, биналар, төзелмәләр, корылмалар, биналар, җайланмалар, мондый объектлар, транспорт чаралары һәм йөкләр ташыган транспорт чаралары эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган эшләрне тикшерү, продукция, әйләнә-тирә мохит объектларын, житештерү тирәлеге объектларын сайлап алу, аларны тикшерүләр, сынаулар үткәрү, шулай ук муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм (яки) таләпләрне бозуның сәбәпләрен билгеләүгә юнәлдерелгән экспертизалар һәм тикшеренүләр үткәрү

1.7. Муниципаль контроль табигатьне саклау, хокук саклау, фэнни, проект оешмалары һәм башка оешмалар белән үзара бәйләнештә, алар турында расланган нигезләмәләр белән билгеләнгән компетенция нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Муниципаль торак контроле өлкәсендә координацияне тәэммин итү өчен вакытлыча (эшчәнлекнең аерым юнәлешләре буенча) яисә контроль һәм күзәтчелек буенча дайми координация органнары (советлар, комиссияләр) төзелергә мөмкин.

1.8. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борискино авыл жирлеге территорииясендә урнашкан муниципаль милектәге торак фонды муниципаль контроль объекты булып тора, моңа дәүләт хакимиятенән федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелгән объектлар керми.

1.9. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Борискино авыл жирлеге башкарма комитеты муниципаль контроль буенча чараларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле жирле үзидарә органы булып тора (алга таба текст буенча - муниципаль контроль органы).

Орган урнашкан урын: Татарстан Республикасы, Әлки районы Борискино авылы, Узәк ур., 32 й.

Почта адресы: 422870, Татарстан Республикасы, Әлки районы, Борискино авылы, Узәк ур., 32 й.

телефоны 72-646;

Муниципаль контроль органының эш графигы: 8.00 сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр.

Көндөзге аш 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр, ял көне: якшәмбе.

Муниципаль функцияне башкару мәсьәләләре буенча органга электрон мөрәҗәгатьләр жибәрү өчен электрон адрес: Harirya.Ahmadeeva@tatar.ru;

1.10. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының рәсми сайтында Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борискино авыл жирлегенең мәгълүмат стендында түбәндәгә мәгълүмат урнаштырыла:

- муниципаль контрольне гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар;
- әлеге административ регламент тексты;
- еллык план тикшерүләрен уздыруның расланган планнары;
- муниципаль функцияне башкару барышы турында мәгълүмат бирү тәртибе;
- орган вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләренә яисә гамәл кылмауларына карата шикаять белдерү тәртибе.

1.11. Контроль чаралары планлаштырылган һәм планнан тыш тикшерүләр уздыру юлы белән муниципаль контроль органы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр документлар тикшерүе һәм (яисә) урынга барып тикшерү рәвешендә уздырыла.

2. Тикшерү оештыру тәртибе

2.1. Тикшерү Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борискино авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

2.2. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Матак авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсенең мөһер белән таныкланган күчermәсе муниципаль контроль органының тикшерү үткәрүче вазыйфаи затлары тарафыннан имза күйдәрып житәкчегә, башка вазыйфаи затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшмәкәргә аның вәкаләтле вәкиленә тапшырыла.

Тикшерелргә тиешле затлар таләбе буенча, муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары үз вәкаләтләрен раслау максатларында Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Борискино авыл жирлеге Уставыннан муниципаль контроль органы вәкаләтләре исемлеген үз эченә алган мөһер белән таныкланган өзөмтәне тапшыралар.

Житәкчे, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле үтенече буенча муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тикшерү узарга тиешле затларны әлеге административ регламент белән таныштырырга тиеш.

2.3. Тикшерү уздырганда муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары 2008 елның 26 декабрендәге «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контролне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 294-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында күрсәтелгән чикләуләр исемлегенә керүче гамәлләрне гамәлгә ашырырга хокуксыз.

3. Планлы тикшерүне оештыру һәм уздыру

3.1. Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, юридик затлар, шәхси эшмәкәrlәr һәм гражданнар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү тикшерү предметы булып тора.

3.2. Планлы тикшерүләр аларның вәкаләтләре нигезендә муниципаль контроль органнары тарафыннан әзерләнә торган еллык план нигезендә үткәрелә.

3.3. Планлы тикшерүләр үткәрүнең еллык планына планлы тикшерүне керту өчен нигез булып бер ел узу тора:

1) Дәүләт торак күзәтчелеге органына тапшырылган хәбәрнамәгә туры китереп, күпфатирлы йортларда гомуми милекне карап тоту һәм ремонтлау буенча хезмәтләр күрсәтү һәм (яки) эшләр башкару эшчәнлеген юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан күпфатирлы йортлар белән идарә итү эшчәнлеген гамәлгә ашыра башлый;

2) юридик затның, шәхси эшкуарның соңғы планлы тикшерүен тәмамлау.

3.4. Планлы тикшерүләр үткәрү елыннан алда килүче елның 1 сентябренә кадәр муниципаль контроль органы Әлки районы

прокуратурасына планлы тикшерүләр үткәрүненең еллық планы проектын жибэрэ.

3.5. Әлки райондың прокуратурасы ел саен муниципаль контроль объектларын көртү буенча планлы тикшерүләр үткәрү планы проектын карый һәм планлы тикшерүләр үткәрү елыннан алдагы елның 1 октябренә кадәр, муниципаль контроль органы житәкчесенә уртак планлы тикшерүләр үткәрү турында тәкъдимнәр кертә.

3.6. Муниципаль контроль органы прокуратураның тәкъдимнәрен карый һәм аларны карау нәтижәләре буенча Әлки районы прокуратурасына планлы тикшерүләр үткәрү елыннан алда килуче елның 1 ноябренә кадәр планлы тикшерүләр уздыру планнары белән расланган сротка юллый.

3.7. Планлы тикшерүне уздыру турында юридик затка, шәхси эшкуарга, аны үткәрү башланганчы өч эш көненнән дә сонга калмычча, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль района Борискино авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең планлы тикшерүне үткәрү башлануы турында курсәтмәсе турында заказлы почта аша юллап яисә мөмкин булган башка ысул белән хәбәр ителә.

4. Планнан тыш тикшеруне оештыру һәм уздыру.

4.1. Планнын тыш тиқшерү предметы булып муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең эшчәнлеген гамәлгә ашыру барышында юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан үтәлүе, муниципаль контроль органнары күрсәтмәләрен үтәү, гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тире мохиткә зиян китеүнен булдырмау, дәүләтнең иминлеген тәэмин итү, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны кисәту, мондый зиянның нәтижәләрен бетерү буенча чаralар үткәру тора.

4.2. Планнан тыш тикшеру үткәру өчен нигез булып тора:

1) юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм (яки) таләпләрне бозуларны бетерү турында элегрәк бирелгән күрсәтмәнең үтәлу срогы тәмамлануы;

2) дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнарына, гражданнарның, шул исәптән шәхси эшмәкәрләрнең, юридик затларның мөрәжәгатьләрен һәм гаризаларын, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан түбәндәге фактлар турында мәгълүмат керү:

а) гражданнарың гомеренә, сөламәтлегенә зыян китерү, хайваннарга, үсемлекләргә, эйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) зыян китерү, дәүләт иминлегенә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш ҳәлләр куркынычы барлықка килу:

б) гражданнарың тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, усемлекләргә, эйләнә-тире мохиткә. Россия Федерациясе халықларының

тарихи һәм мәдәни мирас объектларына, дәүләтнең иминлегенә зыян китерү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү;

в) кулланучылар хокукларын бозу (хокуклары бозылган гражданнар мөрәжәгать иткән очракта);

3) Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәләре нигезендә һәм прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарың үтәлешен күзәтү кысаларында планнан тыш тикшерү уздыру турындагы прокурор таләбе нигезендә чыгарылган дәүләт контроле (кузәтчелек) органы житәкчесенең боерыгы (курсәтмәсе).

4) муниципаль торак контроле органына гражданнарның, шул исәптән индивидуаль эшкуарларның, юридик затларның мөрәжәгатьләрен һәм гаризаларын, дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан мәгълүматларны күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренең гомуми жыелышы тарафыннан торак милекчеләре ширкәтен төзү турында Карап кабул итү тәртибенә, торак милекчеләре ширкәте уставына һәм аңа кертелгән үзгәрешләр, күпфатирлы йортта биналарның милекчеләре тарафыннан күпфатирлы йорт белән идарә итү шартнамәсен төзү максатларында идарәче оешманы сайлап алу турында Карап кабул итү тәртибенә, мондый килешү шартларын раслау һәм аны төзү тәртибенә, шулай ук идарәче оешма тарафыннан РФ Торак кодексының 162 статьясындагы 2 өлешендә караган йөкләмәләрне бозу фактлары турында гариза керү; Курсәтелгән нигезләр буенча планнан тыш тикшерү прокуратура органнары белән килештермичә һәм мондый тикшерүне үткәрү турында тикшерелә торган оешмага алдан хәбәр итмичә үткәрелә

4.3. Муниципаль контроль органына мөрәжәгать иткән заты билгеле булмаган, шулай ук әлеге административ регламентның 4.2 пунктында күрсәтелгән фактлар турында белешмәләре булмаган мөрәжәгатьләр һәм гаризалар планнан тыш тикшерү уздыру өчен нигез була алмый.

4.4. Планнан тыш тикшерү әлеге административ регламентның 5 һәм 6 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә документлар тикшерүе һәм (яисә) урынга чыгып тикшерү рәвешендә уздырыла.

4.5. Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга планнан тыш күчмә тикшерү мондый юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча прокуратура белән килештерелгәннән соң муниципаль контроль органы тарафыннан 4.2 пунктындагы «а» һәм «б» абзацларында, курсәтелгән нигезләрдә үткәрелергә мөмкин.

4.6. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Матак авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең планнан тыш урынга чыгып тикшерү үткәрү турындагы боерыгына кул куелган көнне, аны килештерү максатларында, муниципаль контроль органы заказлы почта аша яисә электрон санлы имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, юридик зат, шәхси эшмәкәрнең эшчәнлек алыш бару урыны буенча юридик затка, шәхси эшкуарга планнан тыш күчмә тикшерү үткәруне килештерү турында прокуратурага хәбәрнамә жибәрә.. Әлеге

гаризага Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Иске Матак авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең планнан тыш күчмә тикшерү уздыру турында күрсәтмәсенең күчермәсе һәм аны үткәрүгә нигез булып торучы белешмәләр булган документлар күшымта итеп бирелә.

4.7. Әгәр планнан тыш күчмә тикшерү уздыру өчен гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә зыян китерү, хайваннарга, үсемлекләргә, эйләнәтире мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) зыян китерү, шулай ук табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләр һәм таләпләр бозылу очрагын ачыклау, кичектергесез чарапар куру зарурлыгына бәйле рәвештә мондый хокук бозулар башкарылган вакытта, муниципаль контроль органы 4.5 пунктында каралган документлар жибәрү юлы белән, прокуратурага хәбәр итеп, егерме дүрт сәгать дәвамында планнан тыш тикшерү үткәрүгә керешергә хокуклы.

4.8. Прокурор яисә аның урынбасарының планнан тыш күчмә тикшерү уздыруны килештерү турында яки аны үткәрүне килештерүдән баш тарту турындагы каары ике нөсхәдә язма рәвештә рәсмиләштерелә, шуларның берсе каар кабул ителгән көнне тапшырыла яисә электрон цифрлы имза белән имзаланган электрон документны тапшыру турында хәбәр итеп яисә электрон документ рәвешенә муниципаль контроль органына жибәрелә.

4.9. Планнан тыш күчмә тикшерүне кичекмәстән үткәрү таләп ителгән очракта, планнан тыш күчмә тикшерүне үткәрүне килештерү турындагы каар күчермәсе, мәгълүмат-телеинформация чөлтәреннән файдаланып, прокуратура тарафыннан муниципаль контроль органына жибәрелә.

4.10. Прокурор яисә аның урынбасарының планнан тыш күчмә тикшерү уздыруны килештерү турындагы яисә аны үткәрүне килештерүдән баш тарту турындагы каарына карата югарырак торучы прокурорга яисә судка шикаять белдерелергә мөмкин.

4.11. Планнан тыш күчмә тикшерү үткәрү турында, әлеге статьяның 4.2 пунктының 2, 4 бүлгегендә күрсәтелгән планнан тыш күчмә тикшерүдән тыш, юридик зат, шәхси эшкуарга аны үткәрү башланганчы кименә егерме дүрт сәгать кала, әгәр әлеге регламентта башкасы билгеләнмәгән булса, теләсә нинди мөмкин булган ысул белән муниципаль контроль органы тарафыннан хәбәр ителә.

4.12. Юридик зат, шәхси эшкуар эшчәнлеге нәтиҗәсендә гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә зыян салынса яисә сәбәп булган очракта, хайваннарга, үсемлекләргә, эйләнәтире мохиткә, дәүләт иминлегенә зыян салынса, шулай ук табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан яисә килеп чыгарга мөмкин булган очракта, юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә планнан тыш күчмә тикшерү үткәрелә башлау турында алдан хәбәр иту таләп ителми.

5. Документар тикшерү

5.1. Документлар буенча тикшерү предметы булып аларны оештырухокукый рәвешен, хокукларын һәм бурычларын, аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне үтәүгә, муниципаль контроль органнарының күрсәтмәләрен һәм каарларын үтәүгә бәйле булган юридик зат, шәхси эшкуар документларындагы белешмәләр тора.

5.2. Документлар буенча тикшерүне оештыру (планлы һәм планнан тыш) «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла һәм муниципаль контроль органнарының урнашкан урыны буенча уздырыла.

5.3. Документар тикшерү үткәрү барышында муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан беренче чиратта муниципаль контроль органы карамагында булган юридик зат, шәхси эшкуар документлары, шул исәптән «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 8 статьясында билгеләнгән тәртиптә тәкъдим ителгән эшкуарлык эшчәнлегенең аерым төрләрен гамәлгә ашыру башлануы турында хәбәр итү, моңа кадәрге тикшерү актлары, административ хокук бозулар турында эшләр карау материаллары һәм юридик затка, шәхси эшмәкәргә карата гамәлгә ашырылган башка документлар карала.

5.4. Муниципаль контроль органы карамагынданың документларында белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудырса яки әлеге белешмәләр юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең яисә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, муниципаль контроль органы юридик зат адресына, шәхси эшкуар адресына документлар тикшерүен үткәрү барышында карау өчен кирәклө башка документларны тапшыруны таләп итеп, дәлилләнгән мөрәжәгать җибәрә. Татарстан Республикасы Элки муниципаль районы Иске Матак авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең тикшерү үткәрү турында яки аның урынбасарының документлар тикшерүе үткәрү турында күрсәтмәсeneң мөһере белән таныкланган күчермәсе мөрәжәгатькә күшымта итеп бирелә.

5.5. Дәлилләнгән мөрәжәгать алынган көннән алыш ун эш көне эчендә юридик зат, шәхси эшкуар мөрәжәгатьтә күрсәтелгән документларны муниципаль контроль органына җибәрергә тиеш.

5.6. Мөрәжәгатьтә күрсәтелгән документлар мөһер (ул булса) белән таныкланган күчермәләр рәвешендә һәм шәхси эшкуарның, аның вәкаләтле вәкиленен, житәкченен, юридик затның башка вазыйфаи затының имzasы белән тапшырыла.

5.7. Эгээр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, муниципаль контроль органына тапшырыла торган документларның нотариаль таныклыгын таләп итү рөхсәт ителми.

5.8. Документлар буенча тикшерү барышында юридик зат, шәхси эшкуар тәкъдим иткән документлардагы хаталар һәм (яисә) каршылыклар ачыкланган очракта яки әлеге документлардагы белешмәләрнең муниципаль контроль органында булган документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында алынган белешмәләргә туры килмәве ачыкланган очракта, бу хактагы мәгълүмат юридик затка, шәхси эшкуарга ун эш көне дәвамында язма формада кирәkle аңлатмалар бирүне таләп итеп жибәрелә.

5.9. Күрсәтелгән документларда ачыкланган хаталар һәм (яисә) каршылыклар турында яки әлеге административ регламентның 5.8 пунктында күрсәтелгән белешмәләрнең туры килмәве турында муниципаль контроль органына аңлатмалар бирүче юридик зат, шәхси эшкуар элек тапшырылган документларның дөреслеген раслый торган документларны өстәмә рәвештә муниципаль контроль органына тапшырырга хокуклы.

5.10. Документтә тикшерүен гамәлгә ашыручы вазыйфаи зат юридик затның, шәхси эшкуарның, аның вәкаләтле вәкиле тарафыннан тапшырылган аңлатмаларны һәм элек тапшырылган документларның дөреслеген раслый торган документларны карага тиеш. Күрсәтелгән аңлатмаларны һәм документларны караганнан соң яки аңлатмалар булмаганда муниципаль контроль органы муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне бозу билгеләрен ачыклаган очракта, муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары урынга барып тикшерү үткәрергә хокуклы.

5.11. Документлар буенча тикшерү уздырганда муниципаль контроль органы юридик заттан, шәхси эшкуардан документлар тикшерү предметына карамаган белешмә һәм документларны таләп итәргә хокуклы түгел.

6. Күчмә тикшерү

6.1. Күчмә тикшерү предметы булып юридик зат, шәхси эшмәкәр документларындагы белешмәләр, шулай ук әлеге затларның территорияләр, биналар, төзелмәләр, корылмалар, биналар, жиһазлар, мондый объектлар, транспорт чаралары эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан житештерелә торган товарларның (башкарыла торган эш, күрсәтелә торган хезмәтләр)туры килүе, аларның эшчеләренә туры килүе, аларның хезмәткәрләре өчен җаваплылыгы, шулай ук әлеге затларның эшчәнлек алып баруы (башкарыла торган эш), мондый объектларның, транспорт һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне үтәү буенча алар тарафыннан курелә торган чаралар тора.

6.2. Күчмә тикшерү (план буенча да, планнан тыш та) юридик затның урнашкан урыны, шәхси эшкуар эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны һәм (яисә) аларның эшчәнлеген фактта башкару урыны буенча үткәрелә.

6.3. Әгәр документлар буенча тикшерү барышында түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта, урынга чыгып тикшерү үткәрелә:

1) эшкуарлық эшчәнлегенең аерым төрләрен гамәлгә ашыра башлау турында хәбернамәдә булган белешмәләрнең һәм юридик зат, шәхси эшкуар документларының муниципаль контроль органы карамагында булган башка белешмәләрнең тулылығын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) юридик зат, шәхси эшмәкәр эшчәнлегенең муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләргә яисә контроль буенча тиешле чара үткәрмичә генә туры килү-килмәвен бәяләргә.

6.4. Күчмә тикшерү житәкче яки юридик затның бүтән вазыйфай заты, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиленә Татарстан Республикасы Әлки Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Матак авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең күчмә тикшерү билгеләү һәм тикшерү үткәрүче затларга тиешле вәкаләтләр бирү турында күрсәтмәсе һәм муниципаль контроль органы (билгеләнгән үрнәктәге) таныклығын күрсәтүдән, шулай ук күчмә тикшерүне үткәрү максатлары, бурычлары, нигезләре, контрольлек чараларының төрләре һәм күләме, эксперталарның составы, күчмә тикшерүгә жәлеп ителә торган эксперт оешмалары вәкилләре, аны үткәрү сроклары һәм шартлары белән таныштырудан башлана.

6.5. Житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле урынга барып тикшерүне уздыручи муниципаль контроль органы вазыйфай затларына, күчмә тикшерү максатлары, бурычлары һәм предметы белән бәйле документлар белән танышу мөмкинлеге, документар тикшерү үткәрү булмаган очракта, күчмә тикшерүдә катнашуучы вазыйфай затларга, эксперт оешмалары вәкилләренә, юридик зат, бина, төзелмә, корылмалар, биналар эшчәнлеген алыш баргандыа юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан қулланыла торган жиһазларга, мондый объектларга, транспорт чараларына һәм алар йөк ташый торган йөкләргә күчмә тикшерүне үткәрү мөмкинлеген тәэмин итәргә.

6.6. Муниципаль контроль органнары юридик затның, шәхси эшкуарның күчмә тикшерүен уздыруга экспертларны, тикшерү уздырыла торган юридик зат, шәхси эшкуар белән граждан-хокукий һәм хезмәт мөнәсәбәтләрендә тормаучы һәм тикшерелә торган затларның аффилияләнгән затлары булмаган эксперт оешмаларын жәлеп итә.

7. Тикшерү уздыру срокы

7.1. Документлар буенча тикшерү һәм урынга барып тикшерү срокы, егерме эш көненнән артып китә алмый.

7.2. Кече эшкуарлықның бер субъектына карата планлы күчмә тикшерүләр үткәрунен гомуми срокы илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен елына унбиш сәгатьтән артмаска тиеш.

7.3. Күчмә планлы тикшерү уздыра торган муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының тәкъдимнәре нигезендә катлаулы һәм (яисә) озак вакытлы тикшеренүләр, сынаулар, махсус экспертизалар һәм тикшерүләр уздыру зарурлығына бәйле аерым очракларда күчмә планлы тикшерүне үткәру срокы орган житәкчесе тарафыннан егерме эш көненә, кече предприятиеләргә, микропредприятиеләргә карата кимендә унбиш сәгатькә озайтылырга мөмкин.

7.4. Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи юридик затка карата тикшерүләрнең әлеге административ регламентының 5 һәм 6 бүлекләрендә каралган һәркайсын уздыру срокы юридик затның һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе буенча аерым билгеләнә, шул ук вакытта тикшерүне уздыруның гомуми срокы алтмыш эш көненнән артмаска тиеш.

8. Тикшерү нәтижәләрен рәсмиләштерү тәртибе

8.1. Тикшерү нәтижәләре буенча муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тарафыннан 2 нөхчәдә тикшерү акты төзелә.

8.2. Тикшерү актына продукциянең үрнәкләрен, әйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү мохите объектларын тикшерү пробаларын сайлап алу беркетмәләре, үткәрелгән тикшеренүләр, сынаулар һәм экспертизалар беркетмәләре яисә бәяләмәләре, мәжбүри таләпләрне яисә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне бозган өчен жаваплылык йөкләнгән юридик зат хезмәткәрләренең, индивидуаль эшкуар хезмәткәрләренең аңлатмалары, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында курсәтмәләр һәм тикшерү нәтижәләренә бәйле башка документлар яисә аларның күчермәләре өстәлеп бирелә.

8.3. Тикшерү акты аны ике нөхчәдә тәмамланғаннан соң ук рәсмиләштерелә, шуларның берсе күшымталарның күчермәләре белән бергә житәкчегә, башка вазыйфаи затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә танышу турында яисә тикшерү акты белән танышудан баш тарту турында имза салынып тапшырыла. Житәкче, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле булмаган очракта, шулай ук тикшерелә торган зат танышу турында яисә тикшерү акты белән танышудан баш тарту турында расписка бирергә баш тарткан очракта акт тапшыру турында хәбәрнамә белән заказлы почта аша җибәрелә, ул муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү актының нөхчәсенә беркетелә.

8.4. Тикшерү актын төзу өчен үткәрелгән тикшеренүләр, сынаулар, махсус тикшерүләр нәтижәләре буенча нәтижәләр алырга кирәк булган очракта, тикшерү акты контроль буенча чаралар тәмамланғаннан соң өч эш көненнән артмаган срокта төзелә һәм житәкчегә, башка вазыйфаи затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшкуарга, аның вәкаләтле

вәкиленә расписка астында йә тапшыру турында хәбәрнамә белән заказлы поча юлламасы белән жибәрелә, ул муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү актының нөсхәсенә күшүп бирелә.

8.5. Планнан тыш тикшерү үткәрү очен аны Әлки районы прокуратурасы белән килештерү таләп ителсә, тикшерү актының күчермәсе тикшерү акты төзелгәннән соң биш эш көне эчендә прокуратурага жибәрелә.

8.6. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган тикшерү нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

8.7. Муниципаль контроль органының юридик затны, шәхси эшмәкәрне тикшерүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлары тикшерүләрне исәпкә алу журналында язып куялар.

Журнал булмаганды тикшерү актында тикшерүләрне исәпкә алу тиешле язма ясалы.

8.8. Тикшерү актында бәян ителгән фактлар, нәтижәләр, тәкъдимнәр белән килешмәгән очракта яисә ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирелгән күрсәтмә белән килешмәгән очракта, тикшерү акты алынгандан соң унбиш көн эчендә тикшерү актына карата язма рәвештә каршы килу һәм (яисә) ачыкланган бозуларны бетерү турында бирелгән күрсәтмәне яисә аның аерым нигезләмәләрен муниципаль контроль органына тапшырырга хокуклы. Шул ук вакытта юридик зат, шәхси эшкуар мондый каршы килуләрнең нигезлелеген раслый торган документларны яисә аларның таныкланган күчermәләрен килештерелгән вакытта муниципаль контроль органына тапшырырга хокуклы.

9. Тикшерүне уздырганда ачыкланган хокук бозулар фактларына карата вазыйфаи затлар тарафыннан күрелә торган чараплар

9.1. Тикшерү барышында юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозу ачыкланган очракта, муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә тикшерү үткәргәндә мәҗбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозу очраклары ачыкланса, бурычлы:

1) юридик затка, индивидуаль эшкуарга ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында, аларны бетерү срокларын күрсәтеп һәм (яисә) кешеләрнең гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, дәүләт иминлегенә, физик һәм юридик затлар мөлкәтенә, дәүләт яисә муниципаль мөлкәткә зыян китеүне булдырмау, табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны кисәтү, шулай ук федераль законнарда билгеләнгән юридик затка, индивидуаль эшкуарга ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә, аларны бетерү срокларын һәм (яисә) кешеләрнең гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, әйләнә-тирә мохиткә, хайваннарга, хайваннарга, әйләнә-тирә һәм юридик затлар мөлкәтенә, мөлкәткә, дәүләт яки муниципаль мөлкәткә,

тарих ядкарьләренә, дәүләт милкенә һәм физик һәм техноген хәрактердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны кисәтү чараларын үткәрү турында күрсәтмә бирергә;

2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү, аларны кисәтү, гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә зыян килү ихтималын булдырмау, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тире мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) зыян китерү, дәүләтнең иминлеген тәэммин итү, табигый һәм техноген хәрактердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны кисәтү чараларын, шулай ук ачыкланган хокук бозуларга юл куйган затларны җаваплылыкка тарту чараларын курергә.

9.2. Тикшерү үткәргендә юридик затның, аның филиалы, вәкиллеге, структур бүлекчәсе, шәхси эшкуар эшчәнлеге, аларның биналарын, төзелешләрен, корылмаларын, бүлмәләрен, мондый объектларны, жиһазларын, транспорт чараларын эксплуатацияләү, алар житештерә һәм сата торган товарларны (башкарыла торган эшләрне, хезмәтләр) гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тире мохиткә, мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), дәүләтнең иминлегенә зыян китерү куркынычы янавы, табигый һәм техноген хәрактердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки мондый зыян килү куркынычы барлыкка килгәндә ,муниципаль контроль органы юридик затның, аның филиалының, вәкиллегенен, структур бүлекчәнен, шәхси эшкуарның эшчәнлеген вакытлыча тыюга кадәр, административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексында билгеләнгән тәртиптә зыян китерүне яисә аны китерүне туктату буенча кичекмәстән чаралар күрергә, гражданнар тормышына, сәламәтлегенә һәм әйләнә-тире мохит өчен куркыныч тудыруучы продукцияне әйләнештән алырга гражданнарга, шулай ук башка юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә зыян китерү куркынычы булу һәм аны булдырмау ысууллары турында теләсә нинди үтәмле ысуул белән житкәрә.

10. Тикшерү уздырганда муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының хокуклары һәм бурычлары

10.1. Муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тикшерү уздырганда үтәргә тиеш:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулысынча үтәргә;

2) тикшерү үткәрелә торган юридик затның, шәхси эшкуарның Россия Федерациясе законнарын, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

3) Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районнының Борискино авыл җирлеге башкарма комитеты житәкчесенең күрсәтмәсе нигезендә тикшерү үткәрергә;

4) Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Матак авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсeneң күчермәләре, әлеге административ регламентның 4.5 пунктында каралган очракта гына, тикшерү уздыруны килештерү турындагы документның күчермәләре, хезмәт таныклыкларын курсәткәндә генә күчмә тикшерүне үткәрергә;

5) житәкчегә, башка вазыйфаи затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү үткәргәндә катнашуга hәм тикшерү предметына караган мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә комачауламаска;

6) тикшерү уздырганда житәкчегә, башка вазыйфаи затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә, тикшерү предметына карый торган мәгълumatны hәм документларны тапшырырга;

7) житәкчене, башка вазыйфаи затны яисә юридик затның вәкаләтле вәкилен, шәхси эшкуарны, аның вәкаләтле вәкилен тикшерү нәтиҗәләре белән таныштырырга;

8) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә, курсәтелгән хокук бозулар авырлыгының туры килүен, кешеләрнең тормышы, сәламәтлеке, хайваннар, үсемлекләр, эйләнә-тирә мохит, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих hәм мәдәният hәйкәлләре) өчен, дәүләтнең иминлеге өчен потенциаль куркынычларны исәпкә алырга, шулай ук гражданнарның, шул исәптән индивидуаль эшкуарларның, юридик затларның хокукларын hәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләүгә юл куймаска;

9) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан шикаять белдергәндә үз гамәлләренең нигезле булын расларга;

10) әлеге административ регламентта билгеләнгән тикшерү уздыру срокларын үтәргә;

11) юридик заттан, шәхси эшкуардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган документлар hәм башка белешмәләр таләп итмәскә;

12) житәкче, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле үтенече буенча урынга чыгып тикшерү үткәрү алдыннан аларны әлеге административ регламент нигезләмәләре белән таныштырырга;

13) тикшерүләрне исәпкә алу журналында үткәрелгән тикшерү турында язма башкарырга.

10.2. Муниципаль торак инспекторлары булып торучы муниципаль торак контроле органнарының вазыйфаи затлары Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә хокуклы:

1) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен тикшерү өчен кирәkle мәгълumatны hәм документларны дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, индивидуаль эшкуарлардан

һәм гражданнардан дәлилләнгән язма мөрәбәгать нигезендә соратып алырга;

2) Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Матак авыл җирлеге башкарма комитеты житәкчесенең хезмәт таныклыгын һәм күрсәтмәләренең күчермәләрен күрсәтү буенча тикшерү үткәрү өчен аларда урнашкан құpfатиrlы йортларда, құpfатиrlы йортларның гомуми кулланылыштагы биналарында, ә құpfатиrlы йортларда торак биналарның милекчеләренең ризалыгы белән аларны тикшерү үткәрергә, шулай ук тикшеренүләр, сынаулар, тикшерү, экспертиза һәм башка чарапар буенча контроль, уставка кертелгән торак милекчеләре ширкәте Уставының Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килүен тикшерергә, ә құpfатиrlы йортта биналарның милекчеләренең гаризалары буенча құpfатиrlы йортта биналарның милекчеләренең гомуми жыелышы тарафыннан торак милекчеләре ширкәтен төзү, уставка кертелгән торак милекчеләре ширкәте Уставының Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килүен, ширкәт идарәсе рәисен һәм ширкәт идарәсенең башка әгъзаларын торак милекчеләре ширкәте әгъзаларының гомуми жыелышы итеп сайлауның дөреслеген, құpfатиrlы йортта биналарның милекчеләре тарафыннан мондый милекчеләрнең гомуми жыелышында, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә, юридик затны яки құpfатиrlы йорт белән идарә итү эшчәнлеген башкаручы индивидуаль эшкуарны (алга таба - идарәче оешма) сайлап алу турында Карап кабул итү хокуки, РФ Торак кодексының 162 статьясы нигезендә, құpfатиrlы йорт белән идарә итү шартнамәсен төзү максатларында, құpfатиrlы йорт белән идарә итүче оешма белән РФ Торак кодексының 162 статьясы нигезендә, құpfатиrlы йорт белән идарә итү шартнамәсен төзү максатларында тикшерүергә;

3) мәжбүри таләпләрне бозуларны туктату турында, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында, мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмүн итү буенча чарапар уздыру турында, шул исәптән уставка үзгәрешләр керткән торак милекчеләре ширкәте уставы туры килмәве шундый күрсәтмә жибәрелгән көннән алты ай эчендә бетерү турында күрсәтмәләр бирергә;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларга бәйле административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзергә, күрсәтелгән административ хокук бозулар турындагы эшләрне карарга һәм мондый хокук бозуларны булдырмау чарапарын күрергә;

5) жинаять эшләрен жинаять билгеләре буенча кузгату турындагы мәсьәләне хәл итү өчен мәжбүри таләпләрне бозуларга бәйле материалларны вәкаләтле органнарга жибәрергә.

10.3. Муниципаль торак контроле органнары, уставка кертелгән торак милекчеләре ширкәте уставының мәжбүри таләпләргә туры килмәвен бетерү турындагы яки торак милекчеләре ширкәтен төзү тәртибен бозуларны ачыклау, идарәче оешманы сайлау, құpfатиrlы йорт белән идарә итү шартнамәсен раслау һәм аны төзү шартларын раслау очракларында үзгәрешләр таләпләренә кертелгән яки хокук бозуларны ачыклау очракларында уставка кертелгән торак милекчеләре ширкәте уставының мәжбүри таләпләргә туры килмәвен бетерү турындагы

курсәтмәне билгеләнгән вакытта үтәмәгән очракта яисә үтәлмәгән очракта, күпфатирлы йорт милекчеләре ширкәте тарафыннан идарә итү шартнамәсен һәм аны төзү шартларын раслау турындагы гаризалар белән судка мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

11. Тикшерү үткәргәндә муниципаль контроль органының, аларның вазыйфаи затларының җаваплылығы

11.1. Муниципаль контроль органы, аларның вазыйфаи затлары, функцияләрне, хезмәт бурычларын тиешенчә үтәмәгән, тикшерү үткәргәндә хокукка каршы гамәлләр кылган (гамәл кылмаган) очракта, Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

11.2. Муниципаль контроль органнары тиешле хезмәт бурычларын үтәүне тикшереп тора, вазыйфаи затлар тарафыннан хезмәт бурычларын тиешенчә үтәмәү очракларын исәпкә ала, тиешле хезмәт тикшерүләрен үткәрә һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә мондый вазыйфаи затларга карата чаралар күрә.

11.3. Россия Федерациясе законнарын бозуда гаепле затларга карата күрелгән чаралар турында мондый чаралар кабул ителгән көннән алыш ун көн эчендә муниципаль контроль органы хокуклары һәм (яисә) законлы мәнфәгатьләре бозылган юридик затка, индивидуаль эшкуарга язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

12. Муниципаль контроль үткәрелә торган затларның хокуклары һәм бурычлары

12.1. Юридик зат житәкчесе, башка вазыйфаи заты яки вәкаләтле вәкиле, шәхси эшмәкәр, аның вәкаләтле вәкиле тикшерү үткәргәндә хокуклы:

1) тикшерү үткәргәндә турыдан-туры катнашырга, тикшерү предметына кагылышлы мәсьәләләр буенча анлатмалар бирергә;

2) муниципаль контроль органыннан, аларның вазыйфаи затларыннан тикшерү предметына караган һәм әлеге административ регламент белән каралган мәгълүматны алырга;

3) тикшерү нәтижәләре белән танышырга һәм тикшерү актында үзенец тикшерү нәтижәләре, шулай ук муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының аерым гамәлләре һәм алар белән килешү яки килешмәве турында тикшерү актында күрсәтергә;

4) тикшерү уздырганда юридик затның, индивидуаль эшкуарның хокукларын бозуга китергән муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә шикаять бирергә.

12.2. Эшчәнлегенә карата муниципаль контроль чаралары үткәрелә торган юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар муниципаль контроль органы вазыйфаи затларына тикшерү максатларына, бурычларына һәм

предметына бэйле документлар белэн танышу мөмкинлеген бирергэ, шулай ук объектларга: биналарга, төзелешлэргэ, корылмаларга, жиһазларга, транспорт чараларына һәм алар контрольдә тотарга тиешле ташый торган йөклөргэ керү мөмкинлеген тәэммин итәргә тиеш.

13. Тикшерү үткәргендә юридик затларның, индивидуаль эшкуарларның жаваплылығы

13.1. әлеге административ регламентны бозуга юл күйган, тикшерүләрдән качып йөргөн һәм (яки) муниципаль контроль органнарының муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне, мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бетерү турында муниципаль контроль органнары күрсәтмәләрен билгеләнгән вакытка үтәмәүче житәкче яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшмәкәр, аның вәкаләтле вәкиле Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы була.